

Valtra Team

Valtra kundeblad • 2/2009

Nye trinnløse Valtra Direct-traktorer på gårder

Side 12

Behovet for
landbruksprodukter
vil øke i framtiden

Side 17

Markabygda er Valtrabygda

Side 18

Direct Valtra T-serien traktoren gikk til danske jorder, side 12

Leder	3	Traktorkonstruksjon drevet av enkel bruk Valtra i vannkanten ...	14
Valtra-show på Agroteknikk	4	Valtra i vannkanten!	16
Valtra – Multitalent i grashåndtering	6	Flere som spiser, mindre jorder	17
Rå toveisfres fra Rote	8	Markabygda er Valtrabygda	18
Rød er den mest populære fargen	9	Valtras nordiske røtter	20
Torv kan også benyttes til å produsere diesel	10	Old-timer: Alkoholtraktorer i Brasil	23
Nye trinnløse Valtra Direct-traktorer på gårder	12		

**Valtra
– Multitalent i
grashåndtering**
Side 6

**Finland er en global
leder når det gjelder
torveksptise**
Side 10

**Valtras industrideign
går alltid hånd i hånd
med teknikk**
Side 14

Alle bransjer rammes av finanskrisen – også omsetningen av traktorer og landbruksmaskiner. Salget av traktorer har hittil i år falt med over 30 % til tross for et historisk lavt rentenivå. Reduksjonen var det ingen i bransjen som forutså for ett år siden. Bunnen ser nå ut til å være nådd og etterspørselen har tatt seg opp, men det vil nok ta noe tid før vi er oppe på samme antall som i 2007/2008.

Siden høsten 2005 har salget av Valtra gått via forhandlere eller egne distriktssjefer i motsetning til tidligere hvor alt gikk via egne distriktssjefer. Dette vil gradvis bli endret slik at alle våre maskiner produseres vil bli solgt via forhandlere. Først ut er Trøndelag hvor vårt datterselskap Lantmännen Maskin Midt-Norge AS får full forhandlerstatus fra årsskiftet..

Valtra har som kjent utviklet sin egen trinnløse transmisjon i motsetning til flere andre traktormerker som kjøper løsninger fra eksterne produsenter. Utviklingsarbeidet har tatt tid, men når nå produktet er lansert er det blitt mottatt med begeistring som savner sidestykke i traktorbransjen. Du vil faktisk talt ikke tro hvor enkel den er å betjene før du har prøvd den. Ulike tester er blitt foretatt og på alle resultatene scorer transmisjonen flest poeng – og nå er traktorene endelig kommet til Norge. I omtale i et større norsk landbruksmagasin er tittelen "Perkele – for en transmisjon"

Men det er ikke bare Valtra Direct og Versu som er i skuddet. Ca hver 5. traktorkjøper har anskaffet seg en N-serie i år, noe som er en vesentlig økning sammenlignet med tidligere. N-serien besfester sin stilling ved nå å ligge i tetsjiktet i sin HK-klasse.

Kommer du til Agroteknikk vil du ta de i øyesyn, men den rette opplevelsen får du først når du har prøvd den. Den muligheten vil du få i løpet av de kommende månedene hvor vi vil vise de fleste av våre Valtra-modeller på mange steder rundt om i landet.

Vi ønsker deg hjertelig velkommen til vår stand på Agroteknikk og få en god Valtra-følelse.

Olav Løberg

Valtra Team

Valtra kundeblad

Sjefsredaktør

Hannele Kinnunen, Valtra Inc.
hannele.kinnunen@valtra.com

Redaksjon

Tommi Pitenius, Valtra Inc.
tommi.pitenius@valtra.com

Redaktører

Truls Aasterud, Lantmännen Maskin AS
truls.aasterud@lantmannen.com
Carlos Villasante, Agco Iberia, S.A.
carlosvillasante@mad.agcocorp.com
Sylvain Mislanghe, Agco SA
sylvainmislanghe@fr.agcocorp.com
Lucy Jones, Agco Ltd.
lucyjones@uk.agcocorp.com
Kim Pedersen, LMB Danmark A/S
kim.pedersen@lantmannen.com
Cinzia Peghin, Agco Italia SPA
cinziapeghin@par.agcocorp.com
Astrid Zollikofer, Valtra Vertriebs GmbH
astrid.zollikofer@valtra.com

Utgiver Valtra Inc., Finland, www.valtra.com

Lay-out Juha Puikkonen

Trykk Acta Print Oy

Foto Valtra arkiv hvis annet ikke er nevnt

Valtra show på Agro teknikk

I 2006 viste seks spreke dansere fra Wallmanns Salonger klær fra Valtra Collection. Ryktene sier at årets show blir minst like bra.

Lyst til å prøvesitte den nye S-serien? Eller få en grundig innføring i Direct- og Versu-modellene? Eller kanskje du er på jakt etter en skikkelig skogstraktor? Da må du besøke Lantmännen Maskins Valtra-show på Agroteknikk 2009.

19.–22. november arrangeres årets begivenhet for maskinsinteresserte – Agroteknikk 2009 – på Norges Varemesse på Lillestrøm.

– Dette blir tidenes Agroteknikk, den største og beste utstillingen vi noen gang har presentert, sier prosjektleder og sekretær for Agroteknikk 2009, Truls Aasterud, til daglig ansatt hos Valtra-importøren Lantmännen Maskin.

120 utstillere, som representerer mer enn 500 leverandører fra inn- og utland, fyller det mer enn 30.000 kvadratmeter store utstillingsarealet. Foruten traktorer, treskere og landbruksmaskiner, har Agroteknikk 2009 enda sterkere fokus på innendørs mekanisering og bioenergi. I år blir det også mye for bønder som driver entreprenørvirksomhet, enten i jordbruket eller i andre sektorer som vei og anlegg og park og idrett. Seminaropplegget er betydelig utvidet med langt bedre fasiliteter enn

Du møtte de på Agroteknikk i 2006, i år er de å finne på standen blant Valtra: salgssjef Valtra Roy Pedersen (t.v.) og markedssjef Valtra Tor Jon Garberg.

Valtras stand var godt besøkt i 2006, i år håper vi å ta i mot enda flere.

tidligere, og du får møte alle de viktigste utdanningsinstitusjonene i landbruket.

Ett mål Valtra

Lantmännen Maskin blir en av de virkelig store utstillerne med en stand på 2.200 kvadratmeter, sentralt plassert i hall D. I underkant av halvparten av arealet benyttes til presentasjon av Valtra-traktorer.

Her vil du finne 10–12 ulike Valtra-modeller med forskjellig utstyr. Blant disse er blant annet en traktor skreddersydd for anleggs- virksomhet og veivedlikehold, samt en skikkelig skogstraktor.

Den nye kraftige S-serien som Valtra lanserte i fjor høst, er selvfølgelig på plass. S-serien leveres i fem modeller fra 270 til 370 hk, og det er S292 med 320 hk som stilles ut på Lillestrøm.

N- og T-seriene vises med både Versu og Direct, Valtras nye transmisjonsalternativer med henholdsvis 5-trinns powershift og trinnløs kasse. Her kan du med selvsyn erfare hvor enkle de nye transmisjonene er å betjene.

Valtra presenterer selvfølgelig også den nye hytta, SVC Side Visibility Cab, med stolpefritt sidevindu og en spesialutformet skjerm som gir spesielt god sikt til siden.

S-serien og Versu- og Direct-transmisjonene ble første gang vist på SIMA i Paris i februar.

Bio, butikk og hiphop

Lantmännen Maskin har sterkt fokus på bioenergi, og vår samarbeidspartner Energigården med Erik Eid Hole i spissen, er på plass. I denne delen av utstillingen vil de besøkende kunne se en Valtra-modell spesialrigget for bruk av biodrivstoff.

Som vanlig er vår butikk åpen under hele utstillingen, der det blant annet blir gode tilbud på den populære Valtra-kolleksjonen.

Vi gjentar også «show-suksessen» fra forrige Agroteknikk. Denne gang vil en sprek ungdomsgjeng presentere Valtra-klær og annet utstyr til friske hiphop-rytmer. Med danse gruppen trent av tidligere verdensmester i disco dans Ida Karlstad, kan vi garantere en opplevelse du sjelden ser i landbruksmaskinmiljøet.

Nyhetsdryss

Årets Agroteknikk er lagt rett i etterkant av den store Agritechnica-messen i Hannover, som er en av de viktigste lanseringsarenaene

for maskin- og utstyrsprodusentene. Dermed har utstillerne mulighet til å få med de aller siste nyhetene til Lillestrøm.

Det er meldt inn i alt 77 nyheter til Agroteknikk 2009. Agroteknikk-juryen har godkjent 70 nyheter, som de vil premiere i tre kategorier med henholdsvis ett, to og tre aks som symbol på nyhetsgrad og innovasjon. Alle produkter som oppnår tre aks vil bli presentert i forbindelse med seminaropplegget.

I år kåres også tre spesialpriser – Arbeidsmiljøprisen, Sikkerhetsprisen og prisen for Årets norskproduserte produkt – og en egen publikumspris.

Alle kan stemme på sin favoritt fra 6. november når alle godkjente nyheter offentliggjøres på nettstedene www.agroteknikk.no, www.norsklandbruk.no og www.gardsdrift.no. Nyhetene blir også presentert i messeavisen og i bladutgavene til Norsk Landbruk og Bedre gardsdrift. Publikumsprisen blir utdelt på utstillingens siste dag.

■ Håvard Simonsen

Valtra – Multitalent i grashåndtering

Silo: Effektivitet hele veien fra jordet og ut

SLÅTT

Valtra's unike TwinTrac vendbare førerplass er ideell for bruk sammen med forskjellige typer slåmaskiner. På den kraftige T-serien kan det monteres butterfly skiveslåmaskiner med totalbredde på opp til 10 meter. Også den mindre N-serien blir en effektiv, kompakt spesialmaskin med en 3-meters slåmaskin. I begge tilfelle blir fordelene ved å ha "frontmontert" slåmaskin den samme: større kapasitet, bedre presisjon, lavere drivstofforbruk og betydelig bedre ergonomi. Avhengig av traktormodell og slåmaskin oppnås vektfordeling fra 40/60 til 45/55, noe som skåner underlag og grasbunn. Fabrikkmonteerte store hjul er også viktig for minimalt marktrykk. Den medstyrende front-hydraulikken LH LINK gir smidig manøvrering og perfekt slått også ved sving. Vendeteigsautomatikken U-Pilot tar hånd om gjentakende betjeningsoperasjoner på vendeteigen. Dette avlaster føreren og gjør arbeidsdagen lettere og mer effektiv.

VENDING OG RANKELEGGING

Vekt/effektforholdet på en Valtra er svært gunstig. Dette gir et beskjedent marktrykk, skåner grasbunnen og gir liten fare for at jord fra hjulspor forurenses fôret. Etter ønske kan firehjulsdriften kobles automatisk inn for eksempel ved igangsetting og retningsendring. Dette forhindrer hjulspinn og skade på grasbunnen. Samtidig reduseres faren for at jord som forurenses fôret blir plukket opp, noe som kan resultere i spor av smørsyre i melka. Konklusjonen er altså at silo produsert ved hjelp av gode maskiner har en direkte innvirkning på fôrkvalitet, melk og det økonomiske resultatet. Viktig er det også at med allsidige Valtra slipper du å investere i spesialmaskiner. Valtra kan levere et bredt spekter av allsidige "spesialmaskiner", fra 74 hk i A Serien til S-serien med opp til 360 hk; fra basisutgaven Classic til de avanserte Direct-modellene.

HØSTING AV SURFØR

Valtra's Sigma Power gir ekstra effekt ved bruk av kraftuttaket for tungt arbeid i slått. Det unike med Sigma Power er at den automatisk gir en effektøkning, men kun når det er behov for det. Sammenlignet med andre traktorer holder Valtra et ekstremt stabilt turtall på kraftuttaket. Dette gir bedre kvalitet på arbeidet, større komfort og lavere drivstofforbruk. Alt takket være den store effekten og det høye dreiemomentet i motorene fra AGCO Sisu Power. Et ekstra kraftig kraftuttak med 1 000 o/min kan leveres for krevende oppgaver. Den store bakkeklaringen og den slette, rene traktorkroppen gjør det enkelt å kjøre over store ranker uten at det subber.

på fôrbrettet

Det nordiske traktormerket Valtra har lang og god erfaring innen håndtering av gras. Disse egenskapene er over tid utviklet til et så høyt nivå at en Valtra med riktig utstyr snart er på linje med en selvgående spesialmaskin. Parallelt med en enorm produktivitetsøkning har Valtra videreutviklet tradisjonelle egenskaper som fleksibilitet, allsidighet og lave driftskostnader.

PRESSING OG LASTING

Valtra's AutoTraction-system, automatisk differensialsperr og andre automatiserte, programmerbare funksjoner er noe som alle førere vil verdsette i arbeid med store presser og lessevogner. Det er mulig å presse graset fra et stort jorde uten å bruke kløtsjedalen en eneste gang! Den trinnløse Direct-transmisjonen er perfekt sammen med all slags høstetutstyr for gras: Kraftuttaksturtallet holdes konstant, og fremdriftshastighet og motorturtall er uavhengige av hverandre. En effektiv ekstern hydraulikk er selvsagt av største viktighet for bruk av avanserte maskiner for grashøsting. Den lastfølende hydraulikken på Valtra's Direct og Versu modeller leverer hele 161 liter pr. minutt. Bak på traktorene kan det leveres olje via opp til fem avanserte ventiler, to på/av-ventiler samt "power beyond" (direkte fra pumpekretsen). Valtra's ISOBUS kommunikasjonssystem gjør det enkelt å styre moderne selvlesende vogner.

TRANSPORT

Valtra er kjent for å være særdeles godt egnet til transport. Den store akselavstanden på T-serien gir stor stabilitet, og til alle markeder der det er tillatt kan det leveres 50 km/t transmisjon. Valtra's effektførsterker under transport gir også ekstra krefter etter behov ved tung transport. Motorene på Valtra's EcoPower-modeller med 20 % lavere turtall og den effektive Valtra EcoSpeed transmisjonen sparer store mengder drivstoff. En traktor står og går mer på tomgang enn de fleste er klar over: Med den smarte løsningen "automatisk lav tomgang" på 650 o/min spares det drivstoff, og lydnivået reduseres til det absolutt minimale. Oljemengde via ekstern hydraulikk er tilstrekkelig til selv de største tilhengere på markedet.

ARBEID I PLANSILO / ARBEID MED BALLER

Valtra's unike turbinkløtsj og fabrikkmonterte frontlastere betyr presisjon, komfort og stor effektivitet. Med betjeningen på det ergonomisk utformede armlenet har føreren full kontroll over frontlaster og andre funksjoner. Det programmerbare vendegiret som betjenes med den velkjente oransje spaken på venstre side av rattet gjør frontlasterarbeidet til en lek. Det kan leveres et bredt spekter av dekk, også for pakking av gras i plansilo. Valtra's SVC-førerhus gir en til nå ukjent sikt til siden. Perfekt for bruk i trange områder både ute og inne.

Rå toveisfres fra ROTE

Snøfresen gjør godt arbeid foran i kjøreretningen.

Den solide skruen mater vifta med snø. Vifta går samme veg som skruen.

Som etterhengende fres gjør også Rote RL250 rent bord.

Den gjør gullende rent uansett type snø, og den freser like godt forover som bakover.

Den nye finskproduserte tottrinns snøfresen lar verken søkkvåt, tung snø eller vrien tilgjengelighet være til hinder for rask og godt utført snørydding.

– En entreprenør sparte en times arbeid ved å benytte snøfreseren fra Rote til å rydde en parkeringsplass beregnet på 200 biler, forteller salgssjef Roy Pedersen i Lantmännen Maskin.

Begge veier

En viktig årsak til at det er tid å spare ved å bruke den finske fresen, er at den kan brukes begge veier.

– Fresen har en vogge som kan vendes hydraulisk. På en enkel måte og på sekunder endres fresen fra å henge etter traktoren til å kunne utføre freserjobben med traktoren etter seg, forteller Pedersen.

Enkelt å komme til

Salgssjefen demonstrerer fresen montert på en Valtra T191 Advance. Traktoren er en Twin Track som har vendbar førerplass. Det gjør at det for fører er like enkelt å la fresen befinne seg foran i kjøreretningen.

Det er flere fordeler ved dette. Blant annet vil snøen være urørt og ikke komprimert av traktoren. Dessuten er det lett å komme inntil kanter og stikkveier.

– Ideelt for snørydding i byområder, hyttefelt og borettslag mener Pedersen.

Tottrinnsfresen kan frontmonteres hvis det er ønskelig. Den har en enkel vendbar girkasse og kan kjøres i fronthydraulikken.

Ekstreme egenskaper

Rote RL 250 toveisfres er den fulle og hele betegnelsen på den nye fresen som forhandles av Lantmännen i Norge. Den er solid, og konstruksjonene er særdeles fordelaktig for å kunne håndtere stor mengde snø av alle kvaliteter.

– Vifta går samme vei som skruen. Det fører til at snøen lettere mates inn og kastes ut av den hydrauliske toppklaffen, forklarer Pedersen.

De ekstreme egenskapene i vanskelig snø gjør fresen perfekt for mange formål.

■ Kalle Seip

Trepunktskobling foran og frontlaster på hver tredje traktor

Rød er den mest populære fargen

År etter år er rød den mest populære fargen på nye Valtra traktorer. Sist år valgte halvparten av alle kundene den tradisjonelle røde fargen fra spekteret av mulige farger. Rød metallik ble valgt av 14 prosent av kjøperne. De andre fargene utgjorde mindre enn 10 prosent hver: sølv ble valgt av 9 prosent av kundene, grønn metallik av 8 prosent og blå metallik av 6 prosent.

Valtra oppdaterte spekteret av alternative farger i 2008. Tradisjonell grønn og blå ble erstattet av sort metallik og oransje, som ikke er tilgjengelig på A-serien. Populariteten for disse fire fargene er dermed liten, da de kun har blitt tilbudt i mindre enn ett år. Etter det første hele året på markedet, ser det ut som om sort metallik vil tangere eller passere blå og grønn metallik når det gjelder popularitet. De oransje

og gule alternativene har sine trofaste kunder blant kommunale entreprenører.

Populariteten for forskjellige farger er også interessant å sammenligne fra år til år. For eksempel, i 1992 var nesten 80 prosent av traktorene som ble produsert i Suolahti, røde. Etter det har andelen rødt sakte sunket, delvis på grunn av et økende antall andre farger å velge blant.

En tredjedel av traktorene spesifisert med trepunktskobling foran og frontlaster

Frontlaster og spesielt trepunktskobling foran har økt enormt i popularitet de siste årene. Suolahti-fabrikken er antagelig den eneste traktorfabrikken i verden der frontlastere monteres på nye traktorer allerede i produksjonslinjen. Naturligvis monteres også trepunktskobling foran og kraftuttak foran i pro-

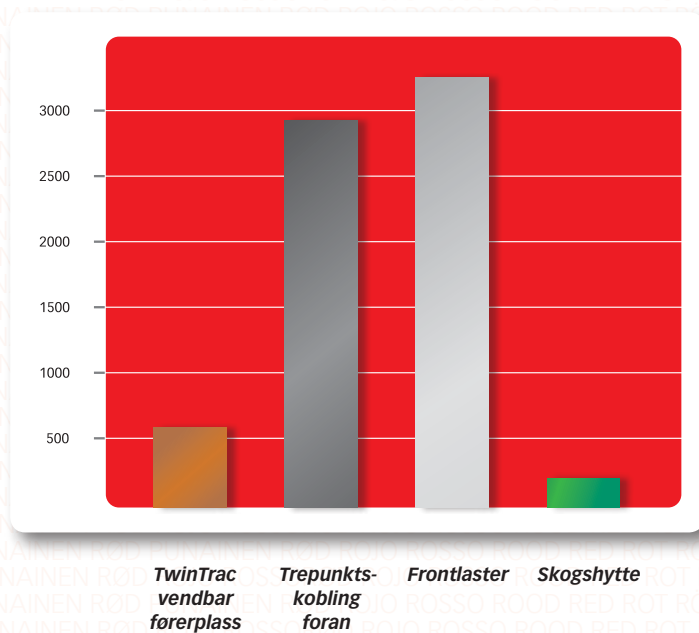
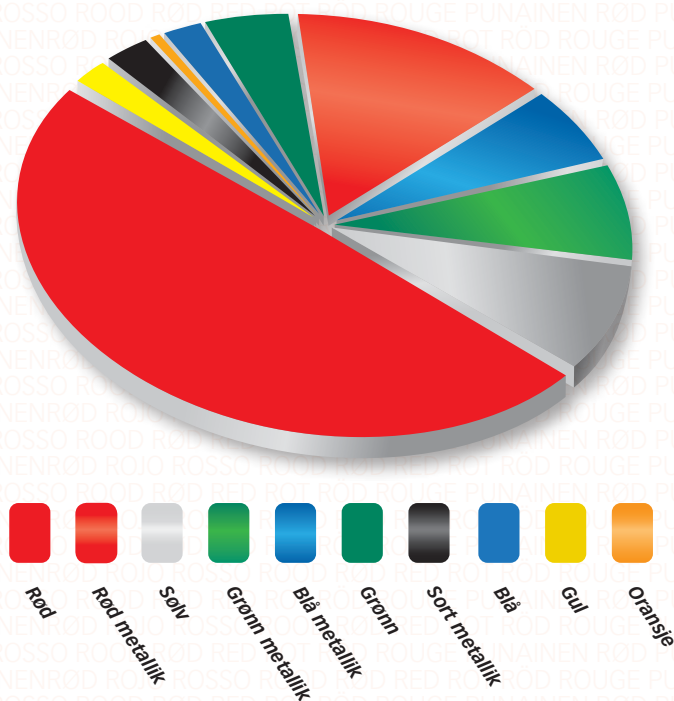
duksjonslinjen. På grunn av det kan kundene være sikker på at utstyret er skikkelig montert og lakket.

På fabrikken ble 31 prosent av nye Valtra-traktorer utstyrt med frontlaster siste år. I tillegg ble noen lastere ettermontert av kunder eller forhandlere, så over en tredjedel av alle nye Valtra-traktorer har frontlaster.

Siste år spesifiserte 29 prosent av Valtra-kundene trepunktskobling foran. Dette tallet har steget betydelig i de siste årene.

Valtras TwinTrac vendbare førerplass ble valgt av 6 prosent av kundene og spesiell skogshytte av 2 prosent. Disse tallene inkluderer skogshytte for N- og T-serien men ikke for A-serien. TwinTrac er tilgjengelig kun på traktorer i N- og T-serien.

■ Tommi Pitenius

Høsting av torv til energi og miljøtiltak

Torv kan også benyttes til å produsere

Finland er rik på naturresurser. I forhold til den lave befolkningen er mengden av trevirke og torv i praksis grenseløs. Skogen dekker 72 prosent av jorda, og en tredjedel er myr. En betydelig del av jorda er både skog og myr. De nøyaktige tallene er 34 millioner hektar land, 23 millioner hektar skog, 9 millioner hektar myr og kun 2,3 millioner hektar dyrket mark.

Energimengden i Finlands torv er så mye som 7 ganger våre skogsresurser, og 2 til 3 ganger oljeresursene i Nordsjøen.

Fornybar torv

Torv dannes kontinuerlig når underveksten råtner om høsten og synker ned i myra. Hvert år dannes omtrent 40 millioner kvadratmeter torv i Finland, sammenlignet med en årlig innhøsting av 20 til 30 millioner kvadratmeter. Det kalde klimaet akselererer dannelsen av torv og myr. Dessverre klassifiserer ikke IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) torv som en fornybar energikilde. I stedet er torv klassifisert for seg selv mellom fornybar og fossilt brennstoff.

Finland er en global leder når det gjelder torveksport. Andre viktige torvprodusenter inkluderer Irland, Canada og Tyskland. De største torvreservene finnes i Russland og Canada. I Finland er over 7 000 personer ansatt i torvindustrien. Mellom 6 og 7 prosent av Finlands

Også utenfor Finland benyttes Valtra-traktorer i stor utstrekning til høsting av torv i de baltiske land og i Sverige. Maksimal effekt tas ut av kraftuttaket.

elektrisitet og en femtedel av distriktenes oppvarming skjer ved brenning av torv.

Torvproduksjon faller i to kategorier: energitorv og miljøtorv. Energitorv høstes som separat skjært torv eller grastorv. Miljøtorv inkluderer hagetorv, strøtorv og oljeabsorberende torv.

Produksjon på ei enkelt myr kan vare fra 25 til 30 år. Etter det er det mange alternativer. Myra kan gå tilbake til sin naturlige tilstand i sumpterreng eller vann som raskt vil trekke til seg fugler. Alternativt kan myren omdannes til skog eller jord for dyrking. En ideell vekst for disse forholdene er kanari-gress, som også kan benyttes til energiproduksjon.

Ved bruk av FT gassifiseringsmetode, kan torv omdannes til flytende drivstoff, også

diesel. Denne forskningen fortsettes, og tester gjennomføres ved bruk av både treverk og torv sammen.

Hvordan høstes torv egentlig?

En enhet for torvproduksjon bør dekke minst 100 hektar. Alle trær, stubber og steiner må fjernes, og etterpå deles feltet med grøfter til 20 meters striper. Normalt må disse grøftene renses en gang i året, siden tørking er en viktig del av prosessen. Avrenningsvann føres til utfellings- og filtrasjonsbasseng.

Skjæring av torven utgjør hoveddelen av produksjonen. Toppsjiktet av torva på omtrent en tommes tykkelse, vendes først og tørkes ved hjelp av en kutter og vender. Etter det leses den tørre torva på en torvhenger med suging eller mekanisk.

diesel

Valtra er udiskutabelt det ledende traktormerket i torvproduksjon i Finland. Mange viktige egenskaper slik som sterk transmisjon, veiavhengig kraftuttak og suveren kundeservice gjør Valtra-traktoren til førstevalg for disse krevende forholdene. Her trekker en Valtra T190 en 80 kubikkmeters tandem vakuumbenger.

Traktorer må også ha allsidighet og smidighet for arbeid på torvmyrer. Her stabler en Valtra N-traktor torv for lagring. Denne modellen har suveren bakkeklaring, god beskyttelse og filtrering, og fordelene med TwinTrac vendbar førerplass.

Torvprodusent stoler på en maskinpark av 26 Valtra-traktorer

Valg av merke basert kun på positive erfaringer

Den høstede torva transporteres med lastebil for eksempel til et kraftverk. Kuttet torv benyttes for å produsere varme og elektrisitet, normalt blandet med treflis eller kanarigress.

Mellom 250 og 1 100 kubikkmeter kan høstes fra en hektar på en sommer, avhengig nesten bare av værforholdene. Gjennomsnittsmengde er 500 kubikkmeter.

Valtra er det ledende merket på finske torvmyrer

Den ideelle traktoren for torvproduksjon yter 120 til 180 hestekrefter – den mest populære effektklassen er mellom 140 og 150 hestekrefter. Totalt 1 600 til 1 700 traktorer benyttes i Finland til høsting av torv om sommeren. Alle disse traktorene eies av private entreprenører, og betales per kubikkmeter. Kvalitet, spesielt fuktighetsinnhold, påvirker også prisen.

I mange år har Valtra vært det mest populære traktormerket til torvproduksjon i Finland. Selskapet kom inn på dette markedet tidlig i 1990-årene med modellen 8400. Nå er to tredjedeler av traktorene som benyttes på finske torvmyrer Valtra. Plasseringen av Suolahti-fabrikken i hjertet av Finland er en betydelig fordel. Kundene kan stole på tilgjengelighet av reservedeler og kundetjenester, som er tilgjengelig 24-7 i høstesesongen.

■ Juhani Rahkonen

Hvert år foredler PJ-Turve torv på 800 til 1 000 hektar sørøst i Finland. Denne sommeren hadde selskapets torv-team, ledet av Petri Jussila, over 800 hektar på fire forskjellige myrer til disposisjon. Produksjonen starter normalt i starten av mai og slutter siste uke i september.

PJ-Turve har rekorden i torvproduksjon på en sesong. Sommeren 2006 høstet teamet 1,15 millioner kubikkmeter torv fra ca. 1 000 hektar. Størstedelen av torva benyttes til energiproduksjon, mens resten benyttes som hage- eller strøtorv på gårder.

Selskapets produksjonsteam er en av de største i Finland, bestående av 26 traktorer – og alle er Valtra – med omtrent 40 førere som høster inn det "brune gullet" når været

tillater det. I to uker sent i juni og tidlig i juli er det mulig å arbeide hele døgnet takket være lyset og lite dugg. Når mørket kommer tilbake, kan torvstøvet henge i luften i lang tid når det er tørt og stille, så det blir for farlig å arbeide i mørket.

Hvorfor satser de så tungt på Valtra-traktorer?

– Det er et sterkt merke som tilbyr en god traktor og pålitelig kundeservice – en kunnskapsrik gjeng med rask service. Valtras transmisjon er holdbar, og andre merker tilbyr ikke et så pålitelig veiavhengig kraftuttak, forklarer Petri Jussila.

Jussila behøver ikke mer avansert teknologi. – For oss er HiTech-serien akkurat det vi trenger. I torvmyrene er arbeidet enkelt og hardt. For landbruk og entreprenører kan andre egenskaper være nødvendig, slik som det som leveres på modellene Versu og Direct, bekrefter Jussila.

■ Juhani Rahkonen

Petri Jussila leder et torvproduksjonsteam med 26 Valtra-traktorer som arbeider på 800 hektar. Den siste sommeren i området var ikke spesielt gunstig når det gjelder værforholdene. En torventreprenør ser alltid fram mot at neste sesong skal bli bedre.

Valtra T202 leveres i flere forskjellige versjoner, sammen med ekstraintstyr for å tilfredsstille kundenes behov.

Nye trinnløse Valtra Direct-traktorer på gårder

Den første traktoren i Direct Valtra T-serien gikk til danske jorder

Fire danske gårdbrukere fikk sine Valtra T202 Direct-traktorer før høstsåingen på jordene skulle starte.

– Det første jeg virkelig la merke til var det lave lydnivået i førerhytta, sier **Preben Jepsen** fra Bodum nær Aabenraa.

– Jeg ønsket en framtidsrettet traktor og nå har jeg fått det, sier **Mogens Hansen** fra Hesselager på Fyn.

Han ville ha en traktor med mye ekstrautstyr som kan benyttes for å spesialtilpasse Valtra-traktorer.

– I tillegg til CVT-transmisjon, har jeg valgt førerhytte med AutoComfort luftdempet sete, 'Auto-Guide'-system og et Valtra Evolution-sete med klimaanlegg, sier han når han snakker om sin nye Valtra T202 Direct.

Trofast Valtra-kunde

Niels Christian Bergmann fra Hoejer ble også glad for at Valtra nå leverer CVT-traktorer.

– Dette er den typen traktorer som vi trenger på våre husdyrgårder fordi CVT-transmisjonen tilbyr mange fordeler på jorder, konkluderer han.

For **Bjarke Lassen** fra Graasten, ble drivstoffbesparelse avgjørende for hans valg av en CVT Valtra T202 Direct-traktor.

– Jeg transporterer mye høy langs veien, så mengden drivstoff som er nødvendig for de 700 driftstimene med kjøring er en viktig faktor, forklarer han.

Alle de fire gårdbrukerne har vært fornøyde Valtra-eiere i det siste.

De er også enige om at god service fra de aktuelle forhandlerne påvirker valget av merke.

En unik CVT-traktor

I stedet for å utstyre sin T Direct-serie med en kjent CVT-transmisjon, har Valtra laget sin

Tre kunder for den nye Valtra T202 Direct hos Hans Holm Maskinforretning A/S i Tinglev. Fra venstre mot høyre: Preben Jepsen, Niels Christian Bergmann og Bjarke Lassen.

Mogens Hansen (venstre) og Morten Thueman ved siden av Auto-Guide-klar CVT Valtra T202 Direct, som ble levert tidlig i September.

egen. Den aktuelle transmisjonen har fire serier som kalles A, B, C og D. Serie A benyttes for tungt arbeid og kjøring i avling der hastigheten er svært lav, ikke over 9 km/t. Serie B benyttes for de fleste arbeider på jorden der maksimal hastighet er 18 km/t.

Serie C benyttes for rask kjøring, slik som transport på feltet og på vei med tungt lass. Her er maksimal hastighet 27 km/t. Seire

D benyttes ved veikjøring i opp til 40 eller 50 km/t avhengig av land.

For alle seriene starter de fra 0 km/t og øker trinnløst til de kommer opp i maksimal aktuell hastighet. Den trinnløse transmisjonen med fire serier sikrer mye bedre effektivitet enn trinnløs transmisjon med en eller to serier.

■ Kim Pedersen

Konstruksjonssjef Kimmo Wihinen:

Traktorkonstruksjon

drevet av enkel bruk

Valtra har en lang tradisjon i utvikling av brukervennlige, ergonomiske og komfortable traktorer. Sikkerhetshytte, synkronisert transmisjon, girspaker på høyre side, hydrostatisk styring, parkeringsbrems integrert i vendegiret og mange andre egenskaper som man tar for gitt i dag ble introdusert i traktorverdenen av Valtra og deres forløpere Valmet og Volvo BM. Valtras utviklingssjef Kimmo Wihinen gjør sitt for å sikre at denne arven videreføres i Valtras framtidige traktormodeller.

Utviklingen av en ny traktor, eller bare en enkelt del, er en lang prosess – helt klart mye lenger enn de fleste traktoreiere tror. Utgangspunktet kan enten være en kundes ønske, en ide som dukker opp i utviklingsavdelingen eller nye regler.

– Ofte kommer inspirasjonen til mine egne ideer fra andre sektorer enn landbruksmaskinbransjen. For eksempel, når det gjelder design kan en ide komme fra naturen, fra andre kjøretøyer eller til og med fra ei sjampoflaske. Det sies ofte at en designer aldri tar fri siden de hele tiden undersøker ting rundt seg og får ideer til sitt eget arbeid, bemerket Kimmo Wihinen.

Industridesign går alltid hånd i hånd med teknikk. Begge sider stiller krav til hverandre. For eksempel, utforming av motordeksel søker den beste løsningen når det gjelder sikt, kjøling, service, beskyttelse, produksjon, levetid og selvsagt utseende sammen med en rekke andre faktorer. Det kreves mye kunnskap for å kombinere disse kravene som ofte er motstridende, til en harmonisk design.

– Normalt begynner arbeidet med å finne ut hva kundene ønsker. For eksempel når vi begynte idedugnad for å skape førerens drømmehytte, filmet vi et dusin gårdbrukere og entreprenører i arbeid samtidig med tre videokameraer. Ved å kombinere disse videoene var det enkelt for oss å følge med både

fra utsiden og innsiden av hytta, hvordan traktor og fører arbeidet i forskjellige situasjoner, forklarer Wihinen.

Industridesign innebærer eksperimentering med en rekke forskjellige alternativer, forkaste de dårlige og videreutvikle de beste. Selv om en del av konstruksjonsarbeidet utføres på en datamaskin, er full-skalamodeller viktig, spesielt for første testing av om ideen er brukelig. Godt gammeldags papir og blyant er også fortsatt i bruk for å skissere ideer og presentere dem for kollegaer.

– Når det gjelder praktisk ergonomi og brukbarhet i førerhytta kan det kun testes i full-skalamodeller. Selv om det er nok av gode 3D dataprogrammer nå til dags for å planlegge ergonomi, vil det være feil å tro at et godt ergonomisk arbeidsmiljø og betjeningsorganer kan konstrueres kun ved hjelp av dataprogrammer. Utforming av armlener krever mye praktisk snekkerkunnskap, en god ide og praktisk erfaring når det gjelder ergonomi, da fasong og bruk finjusteres i stor grad ved hjelp av prototyper av tremodellering.

Med en gang modellen er utformet til en fasong som passer for brukerne, er neste fase å benytte spesiell 3D skanneteknologi for å overføre dimensjoner og form til datamaskinen. Dette arbeidet må være svært nøyaktig, for dersom fasong og plassering av håndtak eller brytere avviker bare med noe få millimeter, kan det føles helt forskjellig fra den originale modellen.

Førerens armlener er et fint eksempel på prosessen med industridesign. Det er rundt et dusin forskjellige versjoner, og sluttproduktet er helt forskjellig fra de første modellene.

Konstruksjonssjef Kimmo Wihinen.

– Industridesign handler ikke om å plassere klistremerker på karosseriet eller forme enheter etter at de er produsert. Når konstruksjonsprosessen foregår i samsvar med både teknikk og design, blir sluttresultatet en traktor som er enkel å bruke, trygg, holdbar, effektiv, pen og enkel å lage.

Teknikk i Finland og design i Stanford

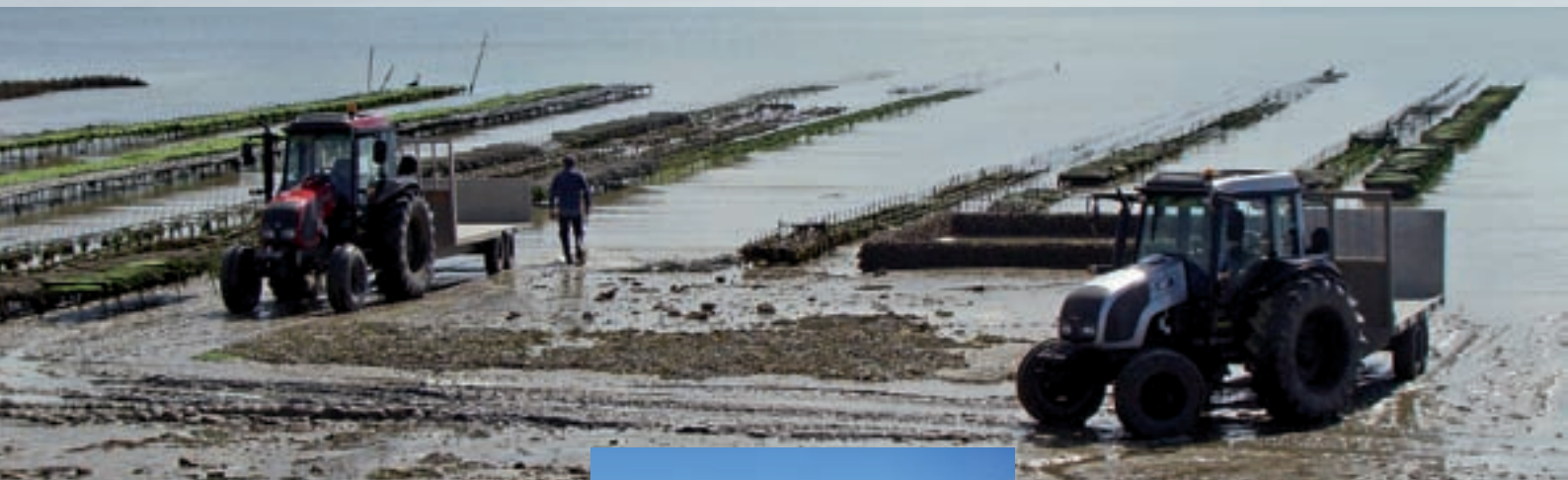
Kimmo Wihinen har en spesiell bakgrunn for en industridesigner, da han opprinnelig studerte maskinteknikk. Senere tok han en mastergrad i industridesign i Helsinki og Stanford.

– Min ingeniørbakgrunn er en stor fordel ved arbeid sammen med andre designere og ingeniører. Den åpner også nye muligheter for mitt designarbeid, som involverer mye samarbeid både innen Valtra og sammen med leverandører og andre partnere, inkludert design- og ingeniørkontorer, testlaboratorier og utvalgte kunder som testkjører for oss. Det er viktig ikke bare å være i stand til å forklare dem hva du gjør, men også å høre hva andre har å si og bidra med. Et godt produkt blir aldri laget av en person alene; det krever nært samarbeid mellom eksperter fra forskjellige områder, understreker Wihinen.

Wihinen arbeider for tiden med flere prosjekter, ett som vil gå helt fram til 2020. På veggene i hans kontor og i hans modellverksted er det ville visjoner om hvordan land kan dyrkes i framtiden, i tillegg til mer tradisjonelle detaljer som kan gjøre dagens traktorer enda mer brukervennlige.

■ Tommi Pitenius

Valtra i vannkanten!

Île de Ré er et populært fransk turistreise-mål på vestkysten av Frankrike nær byen La Rochelle. Hvert år er det flere tusen turister langs strandpromenaden rundt øya, spesielt på sykkel. Med et areal på ca. 85 kvadratkilometer, har Île de Ré en befolkning på omtrent 18 000 utenom sesongen, og ti ganger så mye om sommeren. Utenom turisme dreier økonomien på Île de Ré seg om marina og dyrking av østers. To lokale østersfarmer og Valtra-kunder, herrene **Henry** og **Boyer**, inviterte oss med for å finne ut mer om den faserende virksomheten.

Etter flere kilometer med sykling tok vi en avstikker til den lille plassen Rivedoux. Her ved sjøkanten rett utenfor broen Pont de Ré, dyrker Henry og Boyer sine østers. Hvert år høster de over 450 tonn østers bak hjulene på sine Valtra A-serie traktorer i et landskap som blander hav, mark, eng og landsbyer.

Valtra A-serien traktorer har bevist sin effektivitet til tross for svært krevende arbeidsforhold i løpet av de siste to årene.

– Jeg er svært fornøyd med min Valtra sëlvraktor. Den er enkel og pålitelig med sin mekaniske transmisjon. I tillegg er alle på øya fortrolig med den. Den er til og med på første side på turistbrosjyren, påpeker Henry stolt.

Valtra-traktorene er utstyrt med to-hjulstrekk, en nødvendighet for enkel flytting i et marinemiljø. I tillegg gir den store bakkeklaringen på Valtra A god manøvrerbarhet i ujevnt terreng.

Arbeidet på de to østersfarmene er ikke begrenset til havet, nesten like mye benyttes

til transport av østers langs veien. Ved dette arbeidet er transmisjon for 40-km/t ideelt. Henry angir virkelig ikke på kjøpet av Valtra A-serien. “Etter det har naboen kjøpt samme modell, men blå!”

Det eneste nødvendige er å vaske traktoren regelmessig for å hindre rusting forårsaket av sjøvannet. I Henry's framtid er det

En av de ledende østersprodusentene i verden

En tradisjonell virksomhet som startet i Frankrike omtrent år 1853, østersdyrking utviklet seg raskt takket være fransk forbruk. Den årlige østersproduksjonen i Frankrike er over 120 000 tonn, fordelt på 7 hovedproduksjonsområder. Denne produksjonen plasserer Frankrike blant de 10 største produsentene sammen med Kina, Sør-Korea, USA og Japan.

sannsynlig at det blir en Valtra-traktor til, det er bare fargen som kan skifte.

■ Gregory Fourmont

GC Distribution SAS

har vært Valtra-forhandler i litt over 3 år. Denne forhandleren er plassert i Mauze sur le Mignon på en 4 000 m² eiendom nær motorveien A10, og betjener sydlig del av Deux Sèvres og hele Charente Maritime. En avdeling er også plassert i Melle. Firmaet har 27 ansatte, inkludert 5 selgere. Salget i 2008 beløp seg til 8 millioner Euro. Hver filial har en salgsavdeling som er spesialisert innen landbruksdel og utstyr.

Forhandlerens kunder består i stor grad av gårdbrukere og lokale myndigheter. Nordre Charente Maritime er et typisk område for kornproduksjon, mens den sørlige delen inkluderer et relativt vesentlig område for vinproduksjon (Pineau og Cognac). Le Mellois er mer mangfoldig med blandet gårdsdrift. Île de Ré, nær hovedkontoret, inkluderer flere østersdyrkere med både nye og brukte traktorer.

Behovet for landbruksprodukter vil øke i framtiden

Flere som spiser, mindre jorder

Landbruket går gjennom harde tider akkurat nå, men på lang sikt er utsiktene for bransjen gode. Behovet for jordbruksprodukter vil opplagt øke, men produksjonen vil øke mindre eller til og med avta.

Behovet for landbruksprodukter vil øke fremfor alt på grunn av befolkningsvekst. Hvert år øker befolkningen i verden med omtrent 77 millioner mennesker, som nesten tilsvarer befolkningen i Tyskland. Om ti år fra nå vil over åtte milliarder mennesker bo på planeten vår – og vi må alle spise hver dag.

En annen faktor som øker behovet, kanskje enda mer enn befolkningsveksten, er endringene i matvanene i utviklingslandene. I Kina og India for eksempel, vil den økende velstående befolkningen spise mer kjøtt og meieriprodukter på bekostning av plantevekster. En dyrebasert diett krever omtrent syv ganger større jordbruksareal enn en plantebasert diett. Omtrent to tredjedeler av jordens jordbruksareal benyttes til å dyrke mat til dyr.

I tillegg benyttes en økende del av jordbruksarealet til energiproduksjon. Oljevek-

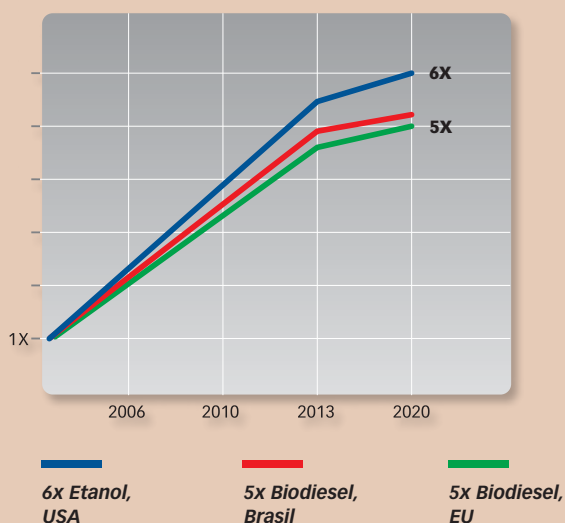
ster dyrkes for å produsere biodiesel, mens korn og mais destilleres for å produsere etanol som blandes med bensin. I tillegg kan høy benyttes for å produsere biogass, mens halm, korn og treflis kan brennes for å produsere elektrisitet og varme. I Brasil er omtrent 40 prosent av alt transportdrivstoff som selges bioetanol, opp til 7 000 liter som kan produseres per hektar sukkerrør.

Jordkloden har omtrent 13 milliarder hektar land, hvorav omtrent 1,5 milliarder hektar – eller 11 prosent – er dyrket mark. Mengden dyrket mark forventes å være den samme eller reduseres litt på grunn av utvidelse av boligområder og ørken, i tillegg til erosjon, forurensning og brakklegging av jord. Samtidig ryddes skog for å lage nye jorder. Arealene med skog reduseres raskere enn dyrket mark. Med andre ord, hvert hektar jord må produsere mer i framtiden for å sikre mat til jordens økende befolkning.

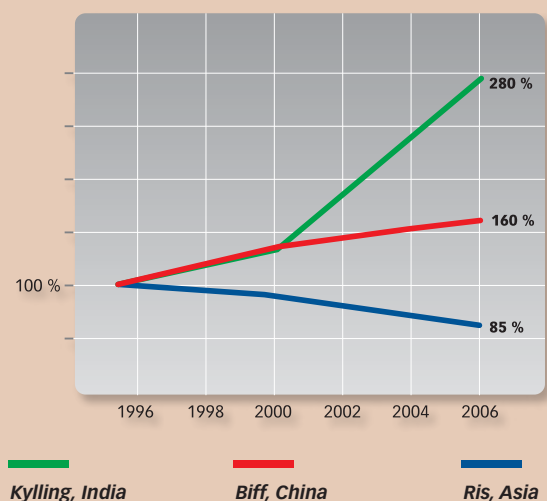
■ Tommi Pitenius

Forventet produksjon av biodrivstoff

Økning i matforbruket per person

Det er et dristig prosjekt å prøve å samle opp til flere bønder fra Nord-Trøndelag på en gang midt i elgjakta. Men belønningen for vågestykket er stor. Av bygdas 22 traktorer av merke Valtra eller Valmet, dukket 20 av dem opp en søndag ettermiddag.

– I Markabygda er minst 80 prosent av traktorene en Valtra, sier servicespesialist **Fredrik Thomassen**.

Aktivt miljø

Markabygda – som av en ukjent estetiker er kalt bygda med verdens vakreste navn – ligger i åpent lende halvannen mil sør for byen Levanger. Jordbruket har en sterk posisjon i bygda, og det er et aktivt miljø både for melkeproduksjon, kjøttproduksjon og skogsdrift.

– Jeg bruker en drøy halvtime inn til bygda hjemmefra. Det betyr at jeg som regel kan komme raskt hvis det oppstår problemer med en av traktorene, sier Thomassen.

Latteren sitter løst når salgansansvarlig Lidvar Saur slår av en prat med Agnar Fostad, første-mann i Markabygda som investerte i en Valmet.

Gode erfaringer

Flate, fine jordveier avløses av brattere ller. Alt i alt et terreng som setter krav til redskapen. Derfor er det kan hende naturgitte forutsetninger for at den nordiske traktoren dominerer.

– Men mye av grunnen til at vi har holdt oss til Valtra, er fordi vi har gode erfaringer med servicespesialisten, sier **Tore Knipenberg** og peker på Thomassen.

Møteplass

Knipenberg stiller med kaffe og kjeks. Det gjør også flere andre. Når folk møtes blir det fest med en varm kopp i handa.

Når 20 Valtraer er parkert utenfor bygdas Montesorriskole for å bli avfotografert, er det først og fremst en anledning til å treffe naboen og få en hyggelig prat.

Markabygda e

Store Valtraer og små Valmeter. Gamle og brune, nye og blanke. Det er et fargerikt skue når Markabygdas traktormerke nummer én setter stevne.

Men det er ikke bare naboen som kommer. Nysgjerrige har tatt turen fra Skogn, en mil unna.

Bygdas første

Dessuten – selv om de ikke er mange – så finnes det traktorentusiaster som ikke lenger har bruk for en Valtra. Men en gang entusiast, alltid entusiast.

– Nå er jeg pensjonist. Men jeg hadde bygdas første Valmet, sier **Agnar Fostad**.

I 1981 kjøpte han en gul og brun Valmet 702, en traktor som viste seg velegnet til skogsdrift.

– Den var voldsom til det formålet, husker Fostad.

Faglig fellesskap

Fredrik Thomassen har det travelt. Mange vil benytte sjansen når han er i bygda.

– Burde jeg snart bestille deg til service?

– Synes du traktoren har gått litt for mange timer nå?

Thomassen har tatt med seg kollega **Geir Morten Gomo**. Han bidrar med råd og vink.

– Det er første gang jeg er her, sier Gomo. Normalt holder han til litt lenger sør.

Men de to spesialistene har mye faglig glede av hverandre.

Tre generasjoner Knipenberg, Joralf, Tore og Fredrik, setter stor pris på den gode servicen Fredrik Thomassen yter.

Valtra i flaggstanga

På Hjelmene i Markabygda står det fire traktorer pent parkert utenfor låven. Alle er Valtraer i forskjellige størrelser.

– Jeg ville ha et Valtra-flagg i flaggstanga da jeg ble konfirmert, sier **Fredrik Knipenberg**.

Det fikk han ikke lov til av de voksne. Men på gutterommet er det Valtra-vimpler og Valtra-flagg så det holder. Med konfirmasjonstida tilbaketrukket for flere år siden, er det nå mer enn flagg og vimpler som opptar Fredrik.

– Det er synd Valtra ikke lager biler også, smiler entusiastene som er vokst opp med Valtra på tunet.

r Valtrabygda

Hva skal til for å lokke bønder fra Nord-Trøndelag til samling midt i elgjakta? Svaret er Valtra.

Fredrik Thomassen (t.h.) har mye av ansvaret for at Valtra dominerer bildet i Markabygda. Han har faglig glede av samarbeidet med kollega Geir Morten Gomo.

Markabygda ligger i Levanger kommune i Nord-Trøndelag

Næringsgrunnlaget er i hovedsak landbruk. Minst 80 prosent av traktorene i Markabygda er av merket Valtra. Fredrik Thomassen er service-spesialist i området Steinkjer – Frosta. Thomasen har mye av æren for at Valtra dominerer markedet i sitt område.

Forutsetning

Også Lidvar Saur fra Lantmännens salgsapparat er på tur til Markabygda denne søndagen – en tur han både gjerne og ofte tar.

– Det er trivelig å komme til Markabygda. Begeistringen for Valtra er til å ta og føle på, sier han.

Saur er ikke i tvil. Valtra er en fantastisk traktor. Men uansett er servicespesialist Thomassen sin innsats en forutsetning for at så godt som alle heltids- og deltidsbønder i Markabygda har en Valtra eller flere.

Selvlært

Det var Saur som for fem år siden anbefalte Thomassen til jobben som servicespesialist for Valtra. Den gangen var Thomassen melkebonde og selv en Valtra-kunde.

– Jeg hadde lagt merke til håndlaget hans med maskiner. Han skrudde og reparerte på alt hjemme på gården. Fredrik la for dagen en enorm arbeidsinnsats, sier Saur.

Han mente ikke på noe tidspunkt at det var noen dristig sjanse å ansette Thomassen. Det til tross for at han ikke hadde den formelle utdanninga i orden.

– Det har jo vist seg å være et smart valg.

Som en "ormen lange" bukker kolonnen med Valtraer seg gjennom Markabygda.

Kunne trengt fler

Fredrik Knipenborg bor på Hjelmens gård i Markabygda. Han er en av Tore Knipens to sønner, og stiller gjerne opp som representant for den yngste generasjonen i Knipenborg-familien. Faren, Tore Knipenborg, kjøpte sin første Valtra da han overtok gården fra faren Joralf i 1990. Siden har det blitt sju-åtte av dem.

– I høysesongen kunne jeg vel trenge enda en, sier han.

Rask assistanse

Knipenborg dyrker gras på 800 dekar. Det slås, presses og produseres rundballer. Med to til

tre slår med gras i løpet av sesongen, er det klart det blir mange traktortimer – rundt 2000 i sesongen.

– Med et såpass intens bruk av redskapen er det selvsagt viktig at serviseeksperten kan stille raskt når noe svikter. Det er jo nettopp når vi trenger traktoren at noe galt kan skje, sier Knipenborg.

Men valget av Valtra har vært et trygt valg for Knipenborg.

– Det er jo veldig lite problemer med traktorene, sier han.

■ Kalle Seip

Feiring av 30 år siden den historiske avtalen mellom Volvo BM og Valmet

Valtras nordiske røtter

Når veksten i traktormarkedet i Europa stoppet opp i slutten av 1970-årene, tok den svenske produsenten Volvo BM den strategiske avgjørelsen om å konsentrere seg om anleggsmaskiner. I mars 1978, inviterte Per Gyllenhammar, administrerende direktør for AB Volvo, administrerende direktør hos Valmet, Jaakko Ihamuotila, til forhandlinger. En intensjonsavtale ble publisert 14. november 1978, og den endelige avtalen ble undertegnet 1. oktober 1979.

Pressemeldingen annonserte at "De eneste nordiske produsentene av landbrukstraktorer, Volvo BM i Sverige og Valmet Oy i Finland, har blitt enige om å starte forhandlinger om samarbeid når det gjelder planlegging, utvikling, produksjon og markedsføring av traktorer. Det planlagte samarbeidet vil danne en sterk plattform for den nordiske traktorvirksomheten."

De etterfølgende tallene fra 1978 illustrerer årsaken til samarbeid: nettosalget av AB Volvo utgjorde omtrent 13 milliarder finske mark (ca. 2,17 milliarder EUR), mens Valmet Oy's nettoslag var på omtrent 4 milliarder FIM. Nettosalget fra Volvo BM traktorproduksjon var omtrent 300 million FIM, mens Valmets netto traktorslag var 900 millioner FIM, inkludert Valmet do Brasils traktorproduksjon. Denne samarbeidsavtalen utgjorde den største industriavtalen mellom Sverige og Finland den gangen.

Selskapene etablerte det 50/50 fellesprosjektet Scantrac i Eskilstuna, Sverige. Selskapet hadde ansvaret for markedsføring av traktorer fra Volvo BM og Valmet utenfor Finland. Den neste oppgaven var å utvikle en ny "Nordisk traktor" sammen med Valmet-ingeniørene.

Avtalen var gunstig for begge parter. Volvo BM forlot traktorbransjen uten å tape merkenavnet, på grunn av at partene inngikk en lang-

siktig avtale om komponentleveranser. Volvo BM leverte hytter og transmisjonskomponenter til Valmet, med mulighet for en smidig strukturendring av produksjonen. Valmet kom inn på nye markedsområder, det viktigste var de skandinaviske landene, Nederland, Frankrike og noen markeder på andre siden av havet. Valmet kunne øke sitt produksjonsvolum ved den finske fabrikken Suolahti, og betingelsene var gunstige for Linnavuori motorfabrikken (nå AGCO SISU POWER).

Teknisk hadde Volvo BM mer erfaring med delvis powershift-transmisjoner, mens Valmet hadde erfaring med synkroniserte transmisjoner og løsninger med 4-hjulstrekk. Begge var foregangsmenn i sikker hytteteknologi, Volvo framhevet komfort, Valmet ergonomi.

Den utviklede felles traktoren, Volvo BM Valmet, dro nytte av det beste fra begge. Alle leverandører til Volvo BM og Valmet del-

tok i utviklingen. For eksempel ble førerhytta utviklet i nært samarbeid med hyttefabrikken Volvo BM Hallsberg, og den nye Valmet-motorens D-serie fra fabrikken Valmet Linnavuori. Designen ble gjort av Volvo Product Design i Gøteborg, ledet av den legendariske designsjefen **Jan Wilsgaard**, som ledet bildesignen hos Volvo fra Volvo Amazon til 700-serien. Man kan se hvordan Volvo BM Valmet traktoren ligner

på Volvo 700 personbilen, med sine vinkler på hytta og kileformede panser. De første Volvo BM Valmet traktorene ble introdusert for pressen på travbanen i Eskilstuna i mai 1982.

Det viktigste utbyttet av samarbeidet var prosessen som forente de to industrikulturene, kvaliteten og sikkerhetsverdiene fra Volvo kombinert med nytenkningen og de nøyaktige produksjonsmetodene hos Valmet. I markeds-

føringen var hovedprinsippet skandinavisk kvalitet, driftssikkerhet, fleksibilitet og respekt for kundene. Dagens Valtra-traktorer er basert på denne historiske avtalen som ble undertegnet for 30 år siden.

■ Hannu Niskanen

Her følger en beskrivelse av filosofien bak den nordiske traktoren, skrevet i 1979. Det samme gjelder i stor grad for Valtras traktorer i dag.

Karakteristikk for Den nordiske traktor

Gårdbrukere vil bli mer profesjonelle og kostnadsbevisste

- Gunstig forhold mellom bruktpreis/nypris på traktorer
- Svært driftssikker, lang levetid
- Konstruert for enkel service og reparasjoner

Gårdsdrift i framtiden vil baseres på større kunnskaper om driften, noe som fører til kortere og mer intensive arbeidsperioder

- Høy effektivitet og driftssikkerhet
- Enkel å kjøre
- Suverene arbeidsbetingelser
- Enkel og rask daglig kontroll
- Stor drivstofftank

Kostnadene for service vil øke

- Grunnleggende konstruksjon for enkel service
- Mulighet for "gjør-det-selv" service

Lovgivning vil ha større påvirkning på utvikling av traktorer

- Samarbeid med autoriteter for å imøtekomme deres krav
- Tilfredsstillende kravene og bruke det i reklamen

I de nordiske landene har traktorene mange andre bruksområder utenfor gårdsbrukene, slik som transport, skogsarbeid, snørydding, veivedlikehold og kommunale oppgaver

- Høy bakkeklaring
- Slett bunn og sider på rammen
- Gode festeflater og hull for lastere, kraner, etc.
- Stor tillatt aksellast og store dekk

Jordpakking er et problem i de nordiske landene

- Lav vekt, høy motorytelse
- Firehjulstrekk som standard
- Store hjul, enkel montering av tvillinghjul
- Høyere arbeidshastighet

Oppsummering

- Pålitelig, ukomplisert hovedkonstruksjon
- Lite behov for service
- Gunstig 4WD med god vektfordeling
- Store dekk
- Lav vekt, lavt tyngdepunkt, høy bakkeklaring, rent chassis
- Trykk og komfortabel førerhytte
- Stor drivstofftank
- Stort utvalg av alternativer og utstyr
- Høy bruktpreis

Garantert i tet i ti år

Lantmännen Maskin byr på en unik garantiordning ved kjøp av Valtra. I år kan man feire 10-årsjubileum for den unike garantiordningen hos Valtra i Norge.

I ti år har Valtra gitt kunder i Norge ekstra trygghet. Ingen andre kan tilby fem års fabrikkgaranti ved kjøp av ny traktor. Det er det grunn til å markere.

Fem års fabrikkgaranti skaper økonomisk forutsigbarhet, og gjør at du slipper uventede fakturaer.

– Det er ti år siden Valtra utvidet garantiordningen. Da ble fem års fabrikkgaranti standard ved kjøp av en ny Valtra. Det betyr at fabrikken garanterer for en hver form for produkt- eller produksjonsfeil, med få unntak, forteller servicesjef **Terje Kjemperud**.

Han presiserer at dette gjelder uansett ved kjøp av ny Valtra gjennom Lantmännens forhandlernett, og at det ikke dreier seg om noe tillegg i prisen.

Forutsigbart

– Vi har veldig gode erfaringer med garantiordningen som gir kunden en ekstra trygghet og forutsigbarhet. De slipper å forholde seg til overraskende fakturaer på grunn av uforskyldte feil og mangler på traktoren, sier han.

Garantien gjelder i fem år, eller inntil kjørte 2 500 timer. Den som kjører mer i løpet av en femårsperiode, kan kjøpe en tilleggsgaranti

på inntil 4 000 timer, dersom du bestiller dette før 2 år er gått.

– Men fortsatt vil garantien være begrenset til fem år, forteller Kjemperud.

I god stand

Kjøper du en Valtra, sies det litt på spøk at det eneste du behøver å tenke på er å betale forsikring og fylle diesel.

– Det forutsettes likevel at eieren tar seg av det daglige vedlikeholdet. En Valtra-eier er ikke fratatt plikten til å sjekke olje og smøre traktoren etter behov. Men de store intervallservicene i garantiperioden skal overlates til en av Valtras servicespesialister, sier servicesjefen og legger til at de lange intervallene på 500 timer på motorolje fordrer et godt daglig vedlikehold.

– På denne måten sikrer vi at traktoren holdes i optimal stand og sikrer produktiviteten for kunden, sier han.

Totalpakke

Forutsigbarhet er et sentralt element i Valtra-systemet. Derfor er det faste priser på hver service – priser som vil variere fra modell til modell, men som er kjent ved kjøp.

– Vi gir også et tilbud om forhåndsbetalt

service, en pakke på 2 500 timer eller 4 000 timer, sier Kjemperud.

Dette er en totalpakke som særlig benyttes av entreprenører som leaser traktoren. Ordningen fører til enda større økonomisk forutsigbarhet ved at service også inngår i den månedlige betalingen.

Høy gjenbruksverdi

Markedssjef i Valtra, **Tor Jon Garberg**, forteller at 99 prosent av Valtra-eiere lojalt følger opp serviceavtalen. Derfor er det liten risiko knyttet til innbytte av en Valtra-traktor.

– Oversikt over den reelle salgsverdien av brukte traktorer viser at Valtra ligger på det høyeste nivået i brukmarkedet, sier han.

Markedssjefen registrerer også at bruk-import av Valtra ikke er særlig interessant, da ordningen med fem års fabrikkgaranti kun gjelder i Norge for traktorer kjøpt gjennom Lantmännens forhandlere.

– Vi oppnår å ha mer lojale kunder. Gjengkjøpsprosenten er større enn hos andre forhandlere. Kunden vet nemlig at det ligger en verdi i garantien. Totalpakken ved kjøp av en Valtra dreier seg om mer enn prisen, sier Garberg.

■ **Kalle Seip**

Valmet 118-4 Alcool viste seg å bli en populær modell. 118 var også Brasils første traktormodell med firehjulstrekk. Motoren var en 5,9 liter, seks-sylindret MWM som produserte 128 hk SAE/2 300 o/min. Traktoren hadde en 12+4R synkronisert transmisjon, og veide 5 000 kilo uten ekstra ballast. Denne modellen ble fundamentet for Valtras nåværende dominans på store plantasjer i Brasil.

Alkoholtraktorer i Brasil

Det er mye snakk om fornybare energikilder i disse dager. I løpet av de siste tiårene har Valtra utviklet økende antall forskjellige løsninger. For eksempel jobbet Valtra i team med Agrifood Research Finland (MTT) for å utvikle en traktor som går på karbonmonoksyd. Vi studerte også bruk av planteoljer før introduksjon av biodiesel, og utførte forskning med bruk av alkohol som drivstoff. Ut fra det ble det serieprodusert Valmet-traktorer som går på alkohol i Brasil så tidlig som i 1983.

'Proalcool Project' startet i Brasil i 1970-årene som et resultat av energikrisen. Etanol ble destillert for bruk i bensinmotorer. Akkurat som Valtra er det i dag, var Valmet markedsleder blant produsenter av sukkerrør i Brasils etanolindustri, så det var naturlig at kundene ønsket å benytte hjemmedyrket drivstoff. Valmet ønsket å utvikle en etanolmotor som fungerte etter dieselpriippet. Motorleverandøren MWM (Motorenwerke Mannheim), som utførte lignende forskning med Fendt i Tyskland, ble valg som samarbeidspartner.

Resultatet ble en motor som gikk på to typer drivstoff. Siden alkohol ikke forbrennes under kompresjon på samme måte som diesel, benytter systemet to drivstoffpumper. En innsprøytningspumpe sprøyter diesel inn i sylindren i en mengde som passer til moto-

rens tomgangsturtall for å fungere som en antenner. Samtidig sprøytes riktig mengde etanol inn med en pumpe for den nødvendige ytelsen. Ved full ytelse var dieselforbruket bare 10 prosent av alkoholforbruket.

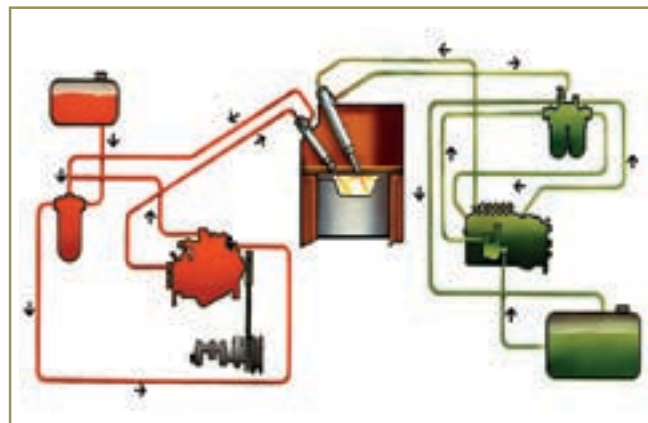
Bruk av teknologien på traktorer var ikke enkel. På grunn av virkningen av etanol, måtte utsatte deler og pakninger velges nøye. Små mengder planteolje ble tilsatt etanolen for å smøre pumpeelementene. Motoren ble tilgjengelig på den firesylindrede Valmet 88 og den sekssylindrede Valmet 118-4.

Fornybare energikilder ble undersøkt allerede tidlig i 1980-årene. Dieselmotorer for drift på to drivstoff benyttet en innsprøytningspumpe for å sprøyte diesel inn i sylindrene i riktig mengde for motorens tomgangsturtall for å fungere som en antenner (rød), mens en annen pumpe sprøyte etanol (grønn). Etanol forbrennes ikke under kompresjon slik diesel gjør. Når den lille mengden diesel forbrennes, vil etanolen også antennes.

I 1986 hadde prisen på diesel kommet så langt ned at to-drivstoffsystemet ikke lengder ga kostnadsbesparelse, spesielt da teknologien gjorde traktorene dyrere. Totalt 1700 traktorer går på alkohol som ble produsert mellom 1983 og 1986.

Historien gjentar seg. Nyhetene har nylig kommet fra Brasil om at alkoholmotorer som går på dieselpriippet igjen er utviklet for bruk i traktorer på sukkerplantasjer.

■ Hannu Niskanen

Julen nærmer seg

Gi en gave i år som vil glede i lang tid!

Valtra Collection

Leketraktorer og kvalitetsklær for barn & utstyr for sport og fritid

Se fullstendig brosjyre på www.valtra.no